

doc. dr. DARIAUS BAZARO
Lietuvos atstovo Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ komitete „Pažangus, ekologiškas ir integruotas transportas“
DALYKINĖ ATASKAITA

2018-12-06 d.

Sutarties data ir Nr.	2018-03-14 d. Nr. 28V-83
Dalyvio vardas, pavardė, mokslo laipsnis	Darius Bazaras, doc., dr.
Tikslinė grupė (pasirinkti vieną)	☒ <i>Mokslininkas</i> ☐ <i>Tyrėjas</i> ☐ <i>Mokslo vadybininkas</i>
Institucija	Vilniaus Gedimino technikos universitetas
Posėdžio institucinė forma	24-asis programos Horizontas 2020, Transporto komiteto posėdis.
Posėdžio vieta ir laikas	2018 m. lapkričio 20 d., Briuselis Centre de Conférences Albert Borschette Meeting Room 1.A

1. Svarstytas klausimas:

Posėdžio darbotvarkė:

1. Opening of the meeting
2. Approval of the draft agenda
3. Approval of the draft minutes of the meeting of 18 September 2018
4. Information by the Chair
5. Revision of H2020 WP 2019 (new expert group on ethics)
6. Presentation of the final draft report by the Expert Group on Transport Research Cloud (Chair of the EG)
7. Revision of H2020 WP 2020: second discussion
8. Synergies between H2020 and Connecting Europe Facility (CEF)
9. Any other business
 - TRA2020 state of play
 - Tentative planning of 2019 meetings

2. Posėdžio eigos apibendrinimas:

Posėdis prasidėjo patvirtinant darbotvarkę bei praėjusio posėdžio protokolą. Toliau buvo pateikiama pirmininko informacija. Joje buvo akcentuojama keletas klausimų – vienas jų: programos H2020 tarptautinio bendradarbiavimo aspektas. Buvo priminta, kad egzistuoja šaukimai, kuriuose laukiami mokslo tiriamieji projektai, kuriuose be ES šalių dalyvauja Australija, P. Korėja, JAV, Japonija bei kitos šalys. Kita pirmininko pateikta informacija buvo pateiktų paraiškų per 2018 metus statistika. Prie šalių lyderių, kurios daugiausiai teikia paraiškų bei gauna finansavimą yra priskiriamos: Vokietija, Olandija, Didžioji Britanija, Italija, Ispanija, Belgija, Prancūzija. Taip pat buvo akcentuota, kad paraiškose bei finansuotose projektuose dalyvauja institucijos iš Kinijos ir kitų valstybių. Visa statistinė informacija yra pateikiama pranešimo skaidrėse.

Kitas posėdžio klausimas – Kühne Logistics University profesoriaus pateiktas pranešimas apie darbą su duomenimis bei mokslinių tyrimų medžiaga. Buvo akcentuojama, kad duomenys turi būti naudojami „keletą kartų“ (duomenų manai), viešai prieinami, buvo akcentuotas standartizacijos poreikis, infrastruktūra, paliesti kiti klausimai. Pranešimas sudarė pagrindą plačiai diskusijai apie

duomenis ir duomenų panaudojimo galimybes, nes buvo akcentuotas esminis pastebėjimas – kad jei moksliniai tyrimai buvo finansuoti iš šaltinių, kurie finansuojami mokesčių mokėtojų lėšomis, tai tokie duomenys turi būti laisvai prienami bei vieši. Posėdžio dalyviai diskutavo dėl duomenų komercinių aspektų, kas būtų, jei duomenis rinktų komercinės įmonės ir t.t.

Svarbiausiu posėdžio klausimu tapo darbotvarkės klausimas, susijęs su H2020 programos veiksmų plano 2020 metams peržiūrėjimu. Šiuo klausimu pasisakė daug šalių narių, tačiau esminį diskusijų toną pateikė Ispanijos delegacija, kuri pasiūlė plėtoti kibernetinio saugumo problematiką autonominiame transporte, kaip ir kitose tyrimų srityse. Tenka pastebėti, kad Ispanija yra paskelbusi apie kibernetinio saugumo grupės steigimą, kurios darbe dalyvautų įvairios valstybės, tame tarpe ir ne ES narės. Tenka pastebėti, kad Ispanijos iškeltą kibernetinio saugumo plėtojimo idėją palaikė tokios šalys kaip Graikija, Vokietija, Austrija, Izraelis, Suomija, Bulgarija. Įvertinant visus aspektus, kurie yra susiję su Ispanijos formuojama iniciatyva kibernetinio saugumo srityje bei įvertinant aspektą, su kokiomis valstybėmis yra ruošiamasi bendradarbiauti – Lietuvos delegacijos vardu buvo paruošta, suderinta su ekspertais ir vėliau pateikta nuomonė (žiūr. Sk. Pasiūlymai dėl tolimesnių Lietuvos veiksmų). Mūsų interesų zonoje, taip pat yra faktas, kad daugelis valstybių savo pasisakymuose palaikė logistikos tematikos plėtojimą, taip pat darbą su duomenimis, transporto sistemos skaitmenizavimo galimybių tyrimus. Šalių narių nuomonės išsiskyrė diskutuojant dėl viršgarsinių lėktuvų gamybos bei viršgarsinių (*supersonic*) technologijų aviacijoje tyrimų plėtojimo. Buvo palaikančių šių tyrimų idėjas, tačiau daug kas pateikė argumentus, kad šios technologijos yra taršios ir imlios energetiniams resursams.

Diskusijų pabaigoje buvo pateiktas veiksmų plano svarstymo grafikas 2019 metų posėdžių metu. Posėdis buvo pabaigtas suderinant preliminarų posėdžių planą 2019 metams.

3. Posėdžio sprendimai, kito posėdžio data:

Esminis posėdžio sprendimas – iki 2018-11-27 dienos pateikti šalies narės poziciją bei pasiūlymus svarstomam programos H2020 veiksmų planui 2020 metams. Taip pat buvo sudarytas preliminarus komiteto posėdžių grafikas 2019 metams. Kito posėdžio data – 2019 m. vasario 7 d.

4. Pasiūlymai dėl tolesnių Lietuvos veiksmų:

Reaguodama į svarstytą darbotvarkės klausimą „H2020 programos veiksmų plano 2020 metams revizija“ Lietuvos delegacija iki nustatyto EK termino pateikė šį pasiūlymą:

(Lietuviškai): „Reaguojant į Ispanijos pasiūlymą 2020 metų veiklos plane aktualizuoti Kibernetinio saugumo klausimą autonominiame transporte, pritariame, kad tai yra aktuali tema ir moksliniai tyrimai šiame kontekste yra svarbūs. Tačiau norime atkreipti EK ir Šalių narių dėmesį, kad ruošiant šios temos aprašą būtina numatyti sąlygas ir aplinkybes, kad mokslinių tyrimų procese bei darbe su duomenimis ir/ar rezultatais negalėtų dalyvauti asmenys, organizacijos, institucijos ar valstybės, kurios būtų suinteresuotos šiuos rezultatus panaudoti destruktiviems tikslams.

Palaikome temą „MG-2-13-2020 Koordinavimas ir parama integruotam kroviniui transportui ir logistikos sistemai“ įtraukimą į veiksmų planą 2020 metams. Aprašant veiklos sritis siūlome labiau aktualizuoti Europos Sąjungos transporto politikos tematiką, ją praplečiant ne tik nulinės emisijos siekių realizavimu, bet ir laisvo prekių ir paslaugų judėjimo proceso užtikrinimu. Tenka pastebėti, kad moksliniai tyrimai transporto politikos srityje galėtų ir turėtų būti atnaujinti tiek naujomis temomis, tiek esamų fundamentaliųjų temų peržiūrėjimu bei aktualizavimu, siejant jas su ekonomikos augimu ir pozityviu poveikiu Šalių narių raidai. Manome, kad Europos Sąjungos transporto politikos stiprinimui, formavimui bei aktualizavimui galėtų prisidėti ir Horizontas 2020 programoje atliekami tyrimai.

Taip pat MG -2-13-2020 temoje neapsiribotų geros praktikos apsikeitimu kroviniame transporte ir logistikoje tik regioniniu lygmeniu, bet įvertintų ir globalų lygmenį.“

Pateiktas angliškas vertimas:

„In response to the Spanish delegation proposal for the 2020 Action Plan to raise the issue of cyber security in the autonomous transport, we agree that this is a relevant issue and research is important in this context. However, we want to draw the attention of the EC and the Member States that whilst preparing this topic, it is necessary to provide conditions and circumstances to prevent individuals, organizations, institutions or states interested in using these results for destructive purposes from being involved in the research process and work with data and/or results.

We support the inclusion of the topic "MG-2-13-2020 Coordination and support for an integrated freight transport and logistics system (CSA)" in the 2020 Action Plan. In describing the areas of activity we suggest making the European Union's transport policy more relevant, extending it beyond the realization of zero emissions, and ensuring the free movement of goods and services. It should be noted that research in the field of transport policy could and should be upgraded to new topics, as well as the reviewing and updating of the existing fundamental themes, linking it to economic growth and positive impact on the development of the Member States. We believe that research carried-out within the framework of Horizon 2020 program could contribute to strengthening, shaping and updating of transport policy in the European Union. Also, MG-2-13-2020 will not be limited by the exchange of best practises in freight transport and logistics R&D at regional, national and European level, but will consider global matters as well.“

5. Pridedama informacija (posėdžio darbotvarkė, išdalyta medžiaga, nuorodos):
Pridedama posėdžio darbotvarkė. Posėdžio metu naudotos skaidrės prieinamos EK H2020 Transporto komiteto informacinės sistemos duomenų bazėje.

6. Tiesioginis ataskaitos rengėjas (vardas ir pavardė, mokslo laipsnis institucija, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas):

Darius Bazaras, doc., dr., Vilniaus Gedimino technikos universitetas, profesorius, Logistikos ir transporto vadybos katedros vedėjas, 8-652-12718, darius.bazaras@vgtu.lt

Dalyvio parašas
